

Bijlage 1 – Appreciatie twee verdiepende onderzoeken op de financieringsmonitor

Om meer inzicht te krijgen in de uitkomsten van de financieringsmonitor zijn twee verdiepende onderzoeken uitgevoerd door Panteia. Ten eerste “De financiële positie van bedrijven met een kredietbehoefte”. Deze omvat een analyse van 2009 tot en met 2014. In dit onderzoek zijn de microdata uit de financieringsmonitor gecombineerd met de microdata uit de financiële statistieken van het CBS. Ten tweede “Bedrijfsfinanciering tijdens en na de crisis”. Dit geeft een retrospectief beeld van 2008 – 2015 en zet alle resultaten van de financieringsmonitors vanaf 2008 op een rijtje. Verschillende meetwijzen zijn hiervoor geüniformeerd. Het onderzoek beoogt inzicht te geven in de ontwikkeling van de financieringsbehoefte van het mkb tijdens en na de crisis en op welke wijze hier invulling aan gegeven is en wordt. Vanwege de uniformering van de data gaat het om gegevens over bedrijven tot 100 werkzame personen. Beide onderzoeken zijn bij deze brief gevoegd.

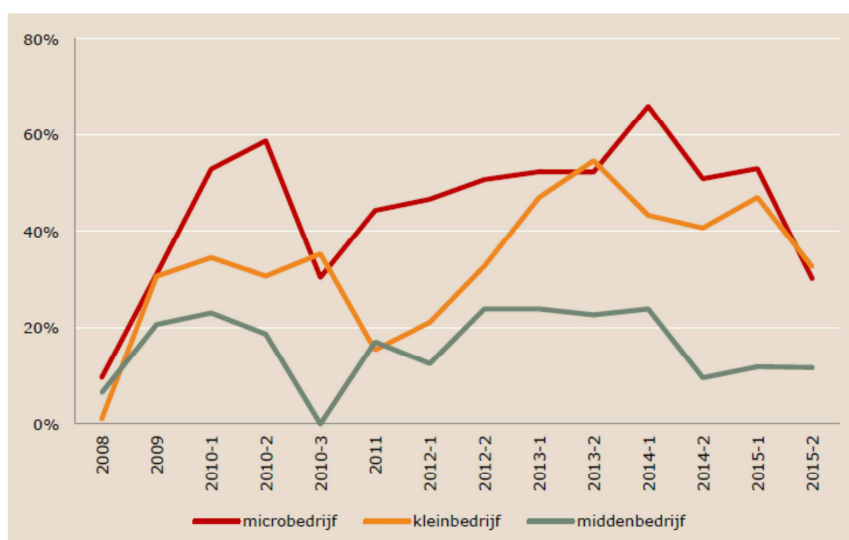
Rapport “De financiële positie van bedrijven met een financieringsbehoefte”

Uit het onderzoek “De financiële positie van bedrijven met een kredietbehoefte” blijkt dat bedrijven die financiering zoeken, minder financieel gezond zijn dan bedrijven die niet op zoek zijn gegaan naar extern vermogen in de periode 2009-2014. Ze hebben een lagere solvabiliteitsratio, een slechtere liquiditeitspositie en een lagere rentabiliteit op het totaal vermogen. De financiële positie van een onderneming en met name de rentabiliteit is van invloed op de slaagkans voor het aantrekken van financiering. Ook blijkt dat de groep bedrijven die op zoek was naar externe financiering met een veel grotere terugval in omzet te maken heeft gehad dan de groep die niet op zoek ging naar externe financiering. Het beeld ontstaat dat bedrijven pas op zoek gaan naar financiering na drie opeenvolgende jaren van achteruitgang in de netto omzet. Dit is niet bevorderlijk voor de slaagkans. Het niet verkrijgen van financiering heeft een negatief effect op de overlevingskansen.

Rapport “Bedrijfsfinanciering tijdens en na de crisis”

Uit dit rapport blijkt dat de financieringsbehoefte tijdens de crisis afnam, waarbij pieken in behoefte aan financiering voor herstructureringen en investeringen globaal samenvielen met dalen in de behoefte aan werkkapitaal en vice versa.

Ook nam de gemiddelde financieringsbehoefte toe, vooral in het segment 100.000 euro tot 250.000 euro. In de periode vanaf 2008 is het afwijzingspercentage sterk gestegen, met pieken in 2010 en 2014. In 2015 is er een duidelijke afname van het afwijzingspercentage waar te nemen (zie figuur 2). Dit vertaalt zich echter nog niet in een hogere score in de metingen van de ECB en Europese Commissie. Omdat de financieringsmonitor en SAFE kleine verschillen in methodiek hebben zijn de afwijzingspercentages niet één op één vergelijkbaar. Omdat geen cijfers van voor 2008 bekend zijn is onbekend hoeveel de huidige afwijzingspercentages afwijken van de meerjarige gemiddelde afwijzingspercentages voor de crisis.

Figuur 2
afwijzingspercentage
van externe

financieringsaanvragen, naar grootteklasse, 2008-2015

Een duidelijke trend lijkt de afnemende afhankelijkheid van bancaire financiering (figuur 3).

Figuur 3 bron van de succesvol aangetrokken externe financiering, voor het totale mkb, 2008-2015

